

Stadsvandring i Strängnäs

Börja din vandring i *Uggla's Park*. (1). Den vackra lilla parken mitt i staden. Promenera längs Hospitalsgatan (2), där det redan på 1300-talet låg ett "Spetal", dvs. sjukhus. Gatan följde då Mälarens dåvarande strandlinje, därav dess böjda form.

Vandra vidare till *Lillgatan* (3). Här ser man hur Strängnäs såg ut innan den stora stadsbranden 1871. Gatan är stensatt med kullersten. Stenarna i mittraden är större och låg tidigare upphöjda. På dessa så kallade "Borgmästar-stenar", kunde man gå torrskodd även då allt avskräde kastades ut på gatan.

Gyllenbjelmsgatan (4) har av poeten Bo Setterlind utnämnts till "Sveriges vackraste gata". Det är inte svårt att förstå varför! Under din promenad mot Domkyrkan kan du passa på att besöka några av de pittoreska butikerna längs gatan. *Konsistoriebyggnaden* (6) hyste tidigare Domkapitlet. Byggnaden uppfördes under 1300-talet och inrymde under medeltiden en katedralskola.

Strängnäs Domkyrka (7). Dess äldsta del, den så kallade kärnkyrkan började byggas omkring 1250. Bland kyrkans förnämsta sevärdheter är högkoretets båda altarskåp, tillverkade i Bryssel och skänkta av Biskop Rogge. I högkoret står Karl IX:s gravmonument krönt av häst och ryttare med förgylld kopparrustning.

Längs *Lektorsgatan* ligger flera gamla och säregna byggnader. *Lyktan* (8) är ett hus med anor från 1700-talet, och på tomten låg tidigare en biskopsgård. *Paulinska huset* (9). Ursprungligen ett biskopshus uppkallat efter biskop Paulinus. 1624 grundade han ett tryckeri på denna gata och här trycktes också Sveriges första tidning, som finns bevarad på Kungliga biblioteket i Stockholm.

Biskops-huset (10) uppfördes 1650 och är än idag bostad åt biskopen. Den ljusare delen av byggnaden utgör tondeladan, där biskopen förvarade den lön han uppbar i natura. Rektorsgården (11), uppfört 1745 och tidigare kallat Grubbska huset.

Gymnastikhuset (12) Sveriges första gymnastiksal, byggt 1852. *Ponténska gården* (13), från ca. 1710. Den har fått sitt namn efter en lärare i medicin och naturhistoria, Jonas Pontén.

Roggeborgen (14), uppfördes under biskop Kort Rogges tid i Strängnäs (1479-1501). Från 1626 till mitten av 1930-talet var byggnaden säte för Strängnäs Gymnasium. *Djäknegården* (15), denna gymnastiksal byggdes 1904 i stil med omkringliggande byggnader. *Rådhuset* (16), efter den stora branden 1871 som drabbade hela nordöstra delen av staden, uppfördes detta Rådhus. Det är idag bostadshus.

Klostret (17), detta område gömmer resterna av ett dominikanerkonvent från 1200-talet. Under reformationen revs klostret och byggnadsmaterialet återanvändes delvis vid utbyggnaden av Gripsholms slott. Kvarnen (18), är av holländsk modell, byggd 1855 och den sjätte på platsen.

Grassagården (19) är en kringbyggd borgargård mitt inne i Strängnäs stadskärna och de äldsta delarna är ändå från 1600-talet. På sommaren finns där ett trivsamt café med hembakat bröd och musikprogram.

